

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csúfoltók este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

A két szent csoda

A golgothai kereszt és a feltört sziklasír, — nagypéntek tragédiája és husvét győzedelme, — a főviskórónás király és az élet fedelme: a világtörténelem legmegrázóbb és legfenségesebb hét csodája!

Míg ember lesz ezen a földön, aki próbáltatások nehéz útját járja, aki igazságtalanságoknaksors-csapásait érzi, aki szépért, jóért, szent és magaslatos ügyért küzdve megaláztatik, — míg ember lesz ezen a földön, aki érzi a maga erőtelenségét, gyarlóságát, fogyatékos nyomorúságát, aki átéli azt, hogy magunk erejéből meg nem szabadulhatunk, a magunk erejével meg nem tartathatunk, — vagy míg ember lesz ezen a földön, kinek meg kell állani nyitott, vagy felhantolt olyan sír mellett, melynél életének drága boldogságát sírhatja, míg a halál ideiglenesen elszakíthatja a férjet a feleségtől, a szülőt a gyermektől, míg lesz özvegyi gyász és árvaságban való keserű kenyér, — míg ember lesz ezen a földön, akinek lelke felszárnyalni, élni, győzni kíván, aki érzi, hogy ő több, mint por, hamu, test, vér, hogy ő a teremlésnek koronája, örökéletnek hordozója, ki arra van hívalva, hogy győzedelmi himnuszt zengjen minden mulandóság felett: — addig a golgothai kereszt és a feltört sziklasír kettős szent csodája, a főviskórónás homlokról aláhulló vér és a fehérruhás angyal örök, nagy, megrázó, de egyben felemelő misztériuma marad ennek a világnak!

De nemcsak egyéni életünkre nézve megrázó és felemelő nagypéntek és husvét kettős szent csodája, — hanem különösképen ez a mi magyar nemzeti életünkre is és nem volt kor, amelynek ezt jobban át élni kellett és lehetett volna, mint épen a mi korunknak!

Avagy mi más Triánon nekünk, mint főviskórónás golgothai kereszt?! A világ egyik legnemesebb népének vállára tették ezelőtt 15 évvel a gúnynak bíborpalástját, a világ egyik legönfeláldozóbban, egész Európáért vérezett hősi nép kezébe adták másfél évtized előtt a csúfolódásnak nádvesz-

szejét, — a világ legszeretőbb szívű népének nem ruháin, de drága gyöngyein kincses Kolozsvárján, fejedelmi Kassáján osztoztak meg áruló népek és tették oda a nagy fedő követ a csonkamagyar földajtárára!

Ám a golgothai kereszt útja husvéthoz vezet! A főviskóróna kivirágzik a jók és igazak homlokán! A lúdások jajongva menekülnek, mikor kiomlik az ártatlan vér s népek szóratnak szét pozdorján módjára, mikor a feltört sír szájára odaül az élet és igazság fehérruhás angyala!

Ma még e kettős szent csodának csupán az egyike

teljesedett be rajtad, én drága magyar népem! Ám útban van immár a másik is! Ne félj, bizton remélj! Lesz még ünnep egyszer e világon, mikor a fehérruhás angyal a Kárpátok bérceire ül s hirdeti nem az emberi, nem az ördögi, nem a triánoni hazugságot, hanem az isteni örök igazságot, nagypéntek és husvét kettős szent csodáját: „Im a magyar nem halotti test”!

Érjük meg ezt, lássuk meg ezt: ez az én szívemnek husvét üzenete magyar népem számára 1935-ben.

Gyula 1935. husvét.

Harsányi Pál
esperes.

Szolnok vármegye kikövezi a dévaványa-gyomai utat

Borbély szolnokmegyei főispán és báró Hellenbach dévaványai országgyűlési képviselő ígérete a választások alatt

Szeretnénk hinni, hogy a felelős állásban lévő két magas tisztségű úr részéről Dévaványán elhangzott kijelentés nemcsak egy politikai kiszólás volt, hanem legmagasabb helyen komolyan előkészített Dévaványának olyan nagyon fontos jelentőségű igényének, a gyomai út mielőbbi kikövezésének hangsúlyozása volt ez, mellyel egyrészt a Gyoma felőli sok kisbirtokos érdekeit, másrészt a Gyomával való állandó közúti közlekedés lehetőségével Dévaványa mezőgazdasági természetvényeinek előnyösebb értékesítésével a község egyetemességének kíván szolgálatot tenni Szolnok vármegye.

Régen túl vagyunk már azon a maradi felfogáson,

hogy a dévaványa-gyomai utat Szolnok vármegye eddig azért nem építette ki állandó burkolattal, nehogy ezzel is elősegítse Dévaványának Békésvármegyéhez való vágyódását. Ez nem képezheti akadályát egy egész község gazdasági elszigeteltségéből akaró kimozdulásának, sem annak, hogy két nagyhatárú, gazdaságilag is sokban egymásra utalt nagyközség az állandó egymással közúti közlekedés hiányában nem tud magának olyan közös intézményeket megteremteni, melyekkel gazdasági és kulturális helyzetét megjavítsa. Sem Szolnok-, sem Békés vármegye nem viselheti tovább annak felelősségét, hogy féltékenység miatt Déva-

ványa és Gyoma közös érdekeit ne engedje érvényesülni és kiépülni. Ennek az alapfeltétele azonban a két község közötti útnak mielőbbi kiépítése.

Békésvármegye részéről évekkal ezelőtt elhangzott már az ígéret, mihelyt Szolnok megye kiépíti az utat a megye határáig, Békés megye is azonnal kiépíti az összekötést Gyomáig. Tehát ennek az összekötő útnak kiépítése Szolnok megyétől függ, ezért örömmel vettük a főispáni és képviselői bejelentést, hogy Szolnok vármegye sürgősen kiépíti a dévaványa-gyomai útnak szolnokmegyei szakaszát.

Bízzunk a szolnoki Főispán és a dévaványai képviselő ígéretében.

II. Rákóczi Ferenc emléküenep a polgári iskolában

Az ünneplés és az emlékezés szent dolog. — A nemzet életét történelmi események alkotják. Ezek között vannak olyanok, amelyek minden időn keresztül megtartják történelmi nagyszerűségüket és örök erőforrása a nemzetnek. Ezekre emlékeznünk kell.

Az emberekben ösztönös megbecsülés van a nagy tettek és a nagy történelmi személyek iránt. Mostani időnk azonban tudatosan becsülő és emlékező embereket kíván.

Erre nevelni kell az ifjúságot, hogy divatosan nemcsak a jövőbe tekintsen, hanem vissza tudjon lépni az elmúlt történelmi idők csodás eseményeihez, alakjaihoz és személyeihez; hogy hitet, erőt, és kitalálást merítsen.

II. Rákóczi Ferencet az élete, nemes cselekedete oly magasra emelik, hogy a késői utókor csak tisztelő bámulattal emlékezhetik rá és nemesebb, nekik példái gondolkodásban, érzésben és akarában a magyar ifjúság elé nem állíthatunk.

Ezzel a gondolattal ünnepelte a polgári iskola ápr. 8-án a nagy fejedelem halálának 200 éves évfordulóját.

A tanulók d. e. felekezettek

szerint istentiszteleten vettek részt, utána az iskola udvarán műsoros Rákóczi ünnepélyt rendeztek. Az ünnepséget a Szózatnál nyitotta meg az intézet énekkara, majd Adamik E. IV. o. tanuló szavaltta Endrődi S. Rákóczi kesergője c. versét. Beinschróth E. IV. o. tanuló II. Rákóczi Ferencről tartott felolvasást. Somogyi S. IV. o. tanuló Lévy J. Mikes c. költeményét mondta el.

Kuruc nótákat énekeltek a III.—IV. o. fiulanulók.

Berkovics Imre IV. o. t. Rákóczi Ferencről tartott igen szép

és tartalmas előadást.

Szavaltak még Kozák I. Magyarosi I. III. oszt. fiulanulók, Schwartz T. IV. o. tanuló Mikesnek Rákóczi Ferenc haláláról szóló 112. levelét olvasta fel, Kató Irén IV. o. tanuló Endrődi Sándor: Mi jóságos urunk c. költeményét szavaltta.

Az ünnepség a Himnus elnevelésével fejeződött be.

Tanulóink szívükbe zárják a nagy nap emlékét, lelküket és szívüket meggazdagította a dicső fejedelemre való emlékezés, aki mindenét feláldozta a nemzet szabadságáért.

Adakozások az országzászlóra

Áthozat: 1079 P. 19 fill.

Tobiás Mihály	1. "
Katona Gyula	1. "
Breuer Lipót	1. "
Kis Klein Áruház	1. "
Ifj. Oláh Lajos	1. "
Özv. Gecsei Imréné	1. "
Becher Rezső	1. "
Kis István órá	1. "
Mesolygó Ágoston	1. "
Szerető István	50 fill.
Kovács Antal	50 "
Rácz Tibor	50 "
Csiki Dániel	50 "
Oláh Lajos	50 "
Szilágyi Sándor	50 "
Magyar József	50 "

1092. P. 69 fillér.

(Folytatjuk.)

A védettek megsegítése

A 10 holdon aluli védett gazdák adósságainak rendezésére az állam 25 millió pengőt bocsát a Pénzügyi Központ rendelkezésére, hogy ezen összeget a hitelező pénzügyintézeteknek juttassa és ugyancsak 25 millió pengő keretben könyv adósságot vállal át a 10 holdon aluli gazdaadósok tartozásaiból.

Ezen két akció előkészületei most fejeződtek be és hír szerint a Pénzügyi Központ most már a lebonyolítást megkezdi. A hitelező pénzügyintézetek már néhány hét előtt felszólítást kaptak, hogy a váltókat és egyéb vonatkozó iratokat, törlesztési tervezeteket készítsék elő a Pénzügyi Központhoz való beküldésre. Ez most történik meg. A pénzügyintézetek természetesen örömmel tesznek a felhívásnak eleget, mert az akció számos vidéki intézetet fog időközben juttatni úgy, hogyha csak kisebb mértékben is, a közeljövőben számíthatunk a vidéki hitelélet fellendülésére.

TÁRCA

Elmélkedés a boldog házasságról.

Irta Záhonyi Aladárné.

Én nem tudom, hogy vagyok ezzel a szóval, hogy papucs-hős. Ez olyan megalázó, de nem a férjre, hanem a feleségre, mert van jó férj és van nagyon jó férj. Ezeket a nagyon jó férjeket szokták azzal a nagyon csunya jelzővel nevezni, hogy papucs.

Édes Asszonylárnsnőim! Ne haragudjanak reám, mikor azt mondom, hogy nincs rossz férj. Van nagyon jó férj és jó családapa és van jólelkű férj, de esetleg befolyásolható és egy kiesít könnyelmű. De mire válnak a jó feleségek?

Elsősorban vegyük ezt a nagyon jó férjet. Összeházasodnak. Legelőször annak a fiatal asszonynak ki kell ismernie férjének minden gyöngéjét. Mert ugy-e fiatal ember volt, független. Nem kérte tőle senki számon, hol járt, mit csinált, hol mulatott, kikkel szórakozott. De most ez minden megszűnt. Abban a pillanatban,

mikor magához láncolt egy lányt, akinek kötelessége minden gondot levenni a kenyérkereső férj vállairól. Most ez a nagyon jó férj munkájából vagy hivatalból vagy üzletből hazajön, legelőször lássa, hogy a kis lakásuk kifogástalan, tiszta rendes, jó ebédel és vacsorát kapjon, mert ez nagyon fontos. Szép, kedves, nyájas feleséget lát, aki körülötte forog és keresi a kényelmét. Mert ezt a nagyon jó férj megérdemli, mert ő nekem kenyeret keres. És amikor hazajön, ne lássa, hogy a feleségét bántja valami, én ezzel nem akarom azt mondani, hogy az asszonynak férje előtt tiukai legyenek, nagy baj az már, mikor az asszonynak vagy a férjnek tiukuk van egymással szemben, az már nem boldog házasság, mert ezek már egymást ámtíják és minden lépés-nyomon elitkolják egymás előtt a fellüket.

Az a nagyon jó férj látja, hogy az ő jó felesége minden háztartási gondollevesz a váláról. Akkor így gondolja magában, milyen boldog vagyok, az én jó feleségem megérdemli azt, hogy én megbízom az ő bölcs beosztásában és a háztartási gondokat átadom neki.

Adok neki a háztartásra egy bizonyos összeget, hadd lássam, hogy tud a pénzzel bántani és hogy tudja beosztani a háztartási pénzt.

Megjött az első nagy öröm és gond, mert ill a kisbaba, akivel már sokkal több a kiadás. Mondja a nagyon jó férj, édes feleségem, a jó Isten megáldott ezzel a kicsi aprósággal, most mennyivel járuljak én még a kiadáshoz? A feleség boldogan mosolyog és mondja, majd meglássuk. Mert mikor még nem volt a kisbaba, én annyira spóroltam és előrelátó voltam, hogy minden hónapban a háztartási pénzből ennyit és ennyit félretettem. Gondolom, hogy ezzel neked meg magamnak is örömet szerzek és kevesebb gondunk lesz, mikorra a kis családunk szaporodik.

Milyen boldog a nagyon jó férj! A feleség látva az ura arcán a megelégedést, a teljes boldogságot, annál jobban iparkodik, hogy az egész házat rendbentartsa, a kis gyermekei tisztán, rendesen járjanak. Az a nagyon jó férj nem tud elég hálát adni a mindenhalónak, hogy ilyen nagy nyereséget nyer, mert higgyék el, hogy a házasság mindkét részről lufi,

azaz sorsiegy, ki milyen összeget nyer, de nem pénzben, hanem szeretetben, feleségben és férjben.

Most a nagyon jó férj lalálkozik régi barátaival, hívják őt, hogy jöjj egy pohár sörre, vagy fröccsre. El is megy velük, de nézi az órát, nem késik-e sokat és nem nyugtalan-e a felesége? Egyszerre felkel, búcsúzik a barátaitól, akik még tartóztatják, hogy ne menj még, hiszen még ráérsz, de ő nála a lelkiismeret fellázad az ellen, hogy ő szórakozik, költi a pénzt, holott az ő felesége spórol, beosztja minden fillérért, hogy az élet utjain minél könnyebben és minél boldogabban járjanak. A barátjai azon maliciózus megjegyzést teszik, no te papucs-hős! Pedig nincs igazuk! Ez a nagyon jó férj, aki boldog az ő kis családjával és akinek csak az otthona nyújt szórakozást. Neki nem hiányzik sem a jó barát, sem bor, sem sör, mert ő teljes boldogságát otthon találja meg, megosztják őket ketten minden örömmel, minden bánatukat és ezeket nem pótolja nekik senki és semmi.

(Folytatjuk.)

Bakos József tb. főszolgabíróát az alispán visszahelyezte állásába

Vitéz dr. Márky Barna alispán az endrődi sajnálatos választási esetből kifolyólag Bakos József tb. főszolgabírófelfüggesztette állásától, mert nem várta meg, míg az általa felosztott népgyűlés közönsége eltávozott. Az azóta

lefolytatott vizsgálat alapján vitéz dr. Márky Barna alispán

április 18-án megszüntette Bakos József tb. főszolgabíró felfüggesztését.

Bakos főszolgabíró ismét elfoglalta hivatalát.

Esik az eső, zöldül a határ

Az áprilisi csapadék 19-én reggelig átlagban 23.6 milliméter.

Felélénkült a növényzet. A szikadéktalaj mámorossá ihatta magát a kiadós esőkből. Szinte szemlátomást nő minden. Egyik-másik gazda nem is igen örül, hogy „minden” nő, mert ezek félnék, a szép számmal diszló gyom elnyomja majd a búzát.

A múlt héten még alapos aggodásunk reménnyé változott. A vastagon tornyosuló fellegeket vágyakozással kívánjuk, hogy áldást adó tartalmukat naponta öntse ki a határban s utána meleg nap sütés fakassza a magyar életet, a magyar jövőt.

A márciusi és áprilisi csapadék mennyisége

Március hónapban csak 1 és 2-ikán volt összesen 10.7 milliméter eső. A múlt évben 15, 1933-ban 47, — 1932-ben 39, — 1931-ben 32, — 1930-ban 9 milliméter eső volt márciusban.

Március 2-ikától csak április 4 és 5-ikén volt összesen 5 milliméter eső. Ez az időszak egészen április 15-ikéig kedvezőtlen volt az őszi vetésekre,

Végre április 15-ikén 85, — 18-ikán 45, — 19-ikén 5.6 milliméter eső volt és így április 19-ikéig 23.6 milliméter eső volt a határban.

Összehasonlításként közöljük, hogy a múlt évben egész április hónapban 31.5. — 1933-ban 21, — 1932-ben 69, — 1931-ben 31, — 1930-ban 53, — 1929-ben 60 milliméter eső volt.

A gyomai fatermesztő gazda

Többet hoz a fatermesztés, mint a búzatermesztés

Nehogy sokáig érveljünk egymással, abizonyítással kezdjük.

Egy sarkadi gazda egy k. holdba 10.000 akácsemetét ültetett el. A jó talajban három, esetleg négy év alatt olyan nagyra nőnek a csemelékek, hogy abból szőlőkarót tud csinálni, sőt már a vaslagabbját kellé is hasíthatja. Négy év múlva tőben lefűrészeli az összes fákat, kap belőle 10.000 szőlőkarót. Az akációból tovább sarjad az akác, tehát az erdő továbbra is megmarad, melyet már az első évben erősen kell rikkítania,

meri olyan sűrűn nő. A szőlőkarókat átlagosan 10 fillérrel számítva, 1.000 pengő bevételre lehet számítani. A befásított területekre a csemeléket ingyen adja az állam és aki bejelenti, az adómentességet is kap az erdősített terület után, tehát az akácospólynyert évenkénti rőzse és a negyedik évben a teljes lefűrészeléskor nyert gallyak értékével az addigi munkabérek fedezve, marad neki az egy k. holdból évenkénti cca 250 pengő jövedelme.

Erdősítésnél kevesebb munkával több a haszon.

Ebben a megállapításban nagyfokú veszélyét hinijük el annak, ha ez a nagyobb haszon állandósulna, a most a búzatermesztés kényelmességét magukra öltött gazdáink olyan igyekezettel erdősíténe, hogy minden földjükön erdőt lélepiténe. Márpedig az erdősítést is csak mértékkel, számítással végezze a gazda. Addig, míg csak egy-két telepítő hoz

évenkénti 10.000 szőlőkarót a piacra, csak meg az eladás, de ha már száz gazda csinálja ezt, szőlőkarónak ugyan nem tudja értékesíteni a fáját, de ha csak kerítés oszlopnak, tűzfának használjuk fel az ültetett fát, ezzel léli munkaalkalmakat adunk és a tűzvédelemért kiadott sok-sok ezer pengő is ültetett marad, amiből más munkaalkalmakat tudunk

teremteni. Nemesak gazdasági kárunk, de szegényünk is, hogy annyi fát sem termeszünk ültet-

hon, hogy a kerítésoszlopainkat kiadná. Ezeket is vagon szám hozatjuk most.

Kevés fát ültetnek a gyomai és endrődi gazdák.

Az állami fásítási program keretében Gyomán is tart fenn az erdőmérnöki hivatal egy csemetekert, mely földtulajdonosainknak azt az előny adta eddig, hogy helyben szerezhették be a csemeléket. Azonban a csemelékek nagy részét nem a gyomai járás gazdái, hanem vidékiek igényelték, ezért a mi csemetekertünk nem fejlesztették, hanem 4.1 k.

holdon Szarvason létesítettek új csemetekert, ezzel a gyomai kert fogyasztó környéke elmarad innen s ha gazdáink nem kezdenek lendületesebb fásítást, könnyen megtörténhetik, hogy a gyomai csemetekert megszünteti az állam és majd azután Szarvasra mehetnek esemetékekért a telepítők, úgy, ahogyan eddig a szarvasiak jöttek hozzánk.

Milyen távolságra ültessük a facsemetéket?

Ha egy négyszög alakú k. holdon, melynek egy-egy oldala 76 m. hosszú, egy méter sorlárvolságot hagyunk, a csemetéket meg 50 cm-re ültetjük, akkor ezen a területen 11.500 csemetét ültethetünk el. Azt fa-

pasztalhattuk, minél sűrűbbre ültetjük a fákat, annál egyenebbre nőnek azok. Tehát ennek a figyelembe vételével is az erdőnk növekedésével állandóan rikkítanunk kell a fákat, ez állandó bevételt jelent.

A Nemzetközi Vásár hírei.

Épül már a budapesti Városligetben a meseváros, hogy május elejére színeivel, méreteivel, ezernyi látványossággal elkápráztassa azokat a tömegeket, amelyek ültetéről és a világ távoli részeiről felkeresik. Május 3-án nyílik meg a Budapesti Nemzetközi vásár, amely május 13-ig kínálja grandiózus látványosságait s szerezt diadalt a magyar iparnak.

Az utolsó tíz évben hatalmas lendülettel fejlődött magyar textilipar ebben az évben minden eddigit meghaladó kiállítással vesz részt s az idén az Iparcsarnok előtt épülő hatalmas pavillonban nyer elhelyezést. Az Iparcsarnokban a főhelyet a bulor- és bulorberendezési csoport foglalja el s mellette a vas-, gép- és elektromosipari csoport, amely impozáns képet ad a magyar ipar sokoldalúságáról és teljesítőképeségéről. Nagy népszerűsége számíthat az élelmiszer ipar nagy felvonulása s ill külön szenzációknak ígérkezik a „cseppfolyós gyü-

mölcs”. Az utépitési és építkezési csoport, amelynek keretében felépítik a minta családi házát is, érdekes látványosság lesz.

A vásárra utazó közönség részére az idén is *vásárigazolványok* állanak rendelkezésre, amelyek április 27-én éjféltől május 13-án déli 12 óráig Budapestre utazásra és május 3-án délutáni 4 órától május 19-én éjfélig a Budapestre való visszautazásra féláru vasúti jegy vállására jogosítanak. Ezenfelül három vásári belépő jegyet és a főváros színházai, mulatóhelyeire, látványosságaihoz és fürdőibe kedvezményes utalványokat tartalmaznak. Vásári igazolványok 2.80 pengős áron válthatók.

Gyomán

a Wagner fakereskedésben, Bácsy és Társa bankházában, Lach és Kun üzletében,

Endrődön

az Endrőd-Gyomai Takarékpénztárban, és a Kereskedelmi Rt. üzletében.

A református lelkészi próbaszónoklatok

Két vasárnapon át tartottak a Tiba András lelkészi állására pályázók próbaszónoklatát. Minden alkalommal zsűfőlésig megítéltek a református hívek hatalmas terjedelmű templomukat.

A vélemények eltérőek voltak. De talán mégis össze lehetett volna a többséget hozni,

hogy valamelyik jelölt mellett foglaljanak állást, amikor az az óhaj velődött még fel, hogy Kardos Lajos hajdubagosi lelkész is szeretné meghallgatni. Ezt a kérést be is adták Harsányi Pál espereshez s ha ő is hozzájárul, Kardos Lajos lelkész husvét hétfőjén délután tartja próbaszónoklatát.

Rendkívüli jutalom a selyemtenyésztők részére.

A valódi selyem ára és értékesítési lehetősége a világgiacon a múlt évvel szemben nem javult, sőt rosszabbnak mondható. Ennek ellenére a magyar kormány a selyemgubóbevételei árakat a múlt évi szinten változatlanul meghagyta, hogy minél többet és minél nagyobb kedvvel kapcsolódhassanak bele a selyemtermelés most meginduló munkájába.

A múlt évi adatok szerint sok ezer ember jutott a gubótermelés révén 20—50 pengő mellékeresetelhez és több ezren 40—60 pengőt is kaptak termelt gubóik után. De nagyobb számban voltak olyan igyekvő selyemtenyésztők is, akik 100 pengő körüli, sőt némelyek 100 pengőn felüli keresetel is értek el.

A közeli napokban a selyemhernyók kiosztása megkezdődik. Ez évben még nagyobb keresetel lehetőséggel számolhatnak a selyemtenyésztők, mert a változatlanul hagyott gubóbevételei áron kívül most rendkívüli jutalmazásban is részesülnek.

A jutalmazás két részre oszlik. Első rész a külön pénzbeli jutalom, amelyet vármegyénként a legtöbb jómínőségű gubótermelő selyemtenyésztők kapnak. A legnagyobb jutalom 100 pengő, a legkisebb 2 pengő. Az országban összesen 6300 ilyen jutalom kerül kiosztásra, vagyis kb. minden olyan selyemtenyésztő nyerhet jutalmat, aki legalább 20 kg. gubót termel. Második része a jutalmazásnak az, hogy minden selyemtenyésztő, aki legalább is 10 kg. gubót szolgáltat be, ajándékképpen egy női fejkendői kap.

Saját érdekében cselekszik tehát mindenki, ha ott, ahol erre meg van az alkalom, selyemtenyésztéssel foglalkozik, mert ez a termelési ág nemcsak a vidéki munkanélkülieknek jelent foglalkozási és különösen a mai időkben megbecsülendő keresetel, hanem a gazdáknak is. A selyemtenyésztés ugyanis az aratás előtti időszakra esik, amikor a gazdaságban kevesebb a dolog és legnagyobb a pénzszüke. Nem lehet tehát közömbös a gazdákra nézve sem, hogy ezekben a nehéz napokban könnyű munkaalalmat találhatnak és maguk, valamint családjuk részére szép keresetelről gondoskodhatnak.

A selyemtenyésztésre nézve a községi selyemtenyésztési

felvigyázók (selyempetekikeltők) is megfelelő felvilágosítással szolgálnak és náluk a kikelt selyemhernyók kb. április hó végén, vagy május hó elején átvethetők. Az igénylésekkel előjegyeztek azonban már most

ajánlatos, mert a korábban jelenkezők kapják meg elsősorban a hernyókat.

A selyemtenyésztési felvigyázók címei a községi előjáróságoknál, illetve a városházán megkérhetőek.

A műtrágyák alkalmazása Hazánkban

Rendkívüli felrúgó és megdöbentő képet kapunk Hazánk műtrágyafogyasztásáról, ha a Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet statisztikai adatai alapján számításokat végzünk arra nézve, — hogy különböző államaiban évente a mezőgazdasági művelés alatt álló terület ama részének, mely a műtrágyázás szempontjából számításba jön,

hány százaléka kap műtrágyát.

25 európai ország adatait így kiszámítva és egybevetve azt kell tapasztalunk, hogy e 25 ország közül **Magyarország foszfortartalma műtrágyákkal műtrágyázott területénél csak Romániáé és Jugoszláviáé kevesebb.** (Portugáliára nézve nincsenek meg a szükséges statisztikai adatok.)

Az összes többi állam termőföldjének jelentékenyen nagyobb százalékát műtrágyázza

évente foszfortartalma műtrágyákkal, mint mi és két állam. Hogy számszerű összehasonlítások álljanak előtünk: a legtöbb foszfortartalma műtrágyát használó állam Hollandia, ahol évente a termőföldnek több mint fele k. b. 65 százaléka kap-e fontos növényi tápanyagból mesterséges pótlást. Nálunk ezzel szemben

a termőföld alig két század része

k. b. 1.56 százaléka, — Jugoszláviában k. b. 1 százaléka, Romániában pedig csak k. b. 0.2 százaléka.

Másik fontos növényi tápanyag a nitrogén. Ebből évente Belgium és Hollan-

dia termőföldjének minden egyes holdja, 100 százaléka, kapott az 1931 évben! Azután, a fogyasztás hatalmasan leesett ez államokban is — de még mindig a termőföld több, mint 40 százaléka kapott nitrogén műtrágyát.

Magyarországon ezzel szemben az összes elhasznált nitrogénműtrágyacsak legfeljebb 46.000 katasztrális holdra elég,

ami a termőföld 0.35 százaléka felel meg. Nálunk is kevesebbet trágyázhat meg termőföldjéből az évente elfogyasztott nitrogénműtrágyamennyiséggel Románia (k. b. 0.02 százaléka), Jugoszlávia (k. b. 0.1 százaléka), Litvánia (k. b. 0.2 százaléka), Észtország.

A harmadik fontos növényi táplálóanyagot, a káliit tekintve azt látjuk, hogy az utóbbi években évente elfogyasztott mennyiség Németország és Hollandia termőföldjének k. b. 30—40 százaléka eléggé,

míg Magyarországnak mindössze k. b. 0.96 százaléka, vagyis alig 10.000 kat. holdra!

Nálunk is kevesebb termőföldet trágyáz kálival ismét csak Románia (k. b. 0.004 százaléka!) és Jugoszlávia (k. b. 0.5 százaléka). Ezek a számok már nevetségesen kicsinyek, így pl. Romániában az 1932-ben elfogyasztott kálimennyiség legfeljebb csak 1250 kat holdra lehetett elegendő.

Nem kell kommentár ezekhez a számokhoz. Ma

már nagyon jól tudjuk, hogy Hazánk talajai maide nem épen úgy megkövetelik és meghálálják e három fő növényi táplálóanyag műtrágyázás után való pótlását, mint olyan államokéi, ahol évente a mienkéhez képest a termőtalajok olyan jelentékeny részét műtrágyázzák. A fejlett és mindenütt híres magyar mezőgazdasági kultúra mellett érthetetlen, hogy

ezen a téren csak egy-kétbaikánállamban találunk a miénknél is kedvezőtlenebb állapotokat!

Nyilvánvaló mindebből, hogy ha a műtrágyák okoszerű alkalmazásának és ezen a réven nagyobb elterjedésüknek érdekében nem teszünk meg mindent — mezőgazdaságunk, mely nemzeti gazdaságunk alapja, rövidesen képtelen lesz versenyezni a külföld fejlettebb mezőgazdasági termelésével.

Csiki János dr.

agr. egyetemi tanársegéd, az Orsz. Mezőg. Kamara talajtani és műtrágyázási osztályának vezetője.

Megegyezés a paradicsom fronton.

A paradicsomtermelő gazdák és a konzervgyárak között megegyezésre az idei termés átvételére vonatkozó megegyezés.

A megegyezés értelmében a konzervgyárak a múlt évben átvett 2.000 vagón helyett az idén 3.000 vagónt vesznek át mázsánként 3 pengő 50 filléres áron. Ez az ár a tavalyinak felel ugyan meg, az állam azonban a múlt évi mázsánkénti 1 pengő helyett csak 50 filléres hozzájárulást ad kiviteli megtérítés címén. A gazdák tehát a múlt évi 4 pengő 50 filléres összeg helyett, csak 4 pengőt kapnak összesen. Ezzel szemben azonban 50 százalékkal nagyobb mennyiséget helyezhetnek el a konzervgyáraknál.

Zsuzsi a tengerparton

Írta: Losonczy Zoltán

Drága kis Violám!

Két hete nyaralunk a tenger mellett, de a legutóbbi napokig semmi nevezetes sem történt. Annál több az esemény két nap óta, s ezért most sietve értesítelek mindenről. Képzeld: Ella menyasszony. Ő még nem is tudja, de én már tisztában vagyok vele. Ami természetes is, hiszen én adom férjhez.

A dolog így kezdődött, hogy Ella a szüleivel autókirándulásra ment. Nagyon fájt a szívem, hogy nem vittek magukkal, de azután megvigasztalt a gondolat, hogy egy délután végre a magam ura lehetek.

— Szépen maradj a verandán, Züzet! — mondta Ella — majd hozunk neked csokoládét.

— Szépen maradok én a verandán! — gondoltam magamban. — Már csak azért sem, mert Züzetnek szólítás. Otthon, Szolnokon, Zsuzsi voltam, itt a tenger mellett pedig Züzet. Ez az átkezesítés megaláz engem. A csokoládétól pedig undorodom. Éppen úgy, mint a francia konyhától. Két hét óta egy rendez falatot sem ettem. Persze hiányzanak a jó Balogék, akikhez Szolnokon is szoktam szökni a hátulsó udvarba, hogy a szemetes ládájukból titokban kigyem a libabelet, disznókörmet és a többi jó falatot.

Ahogy elrobogott az autó, nyomban körülnéztem a verandán. Felugrottam a székről a párkányra, félretoltam egy meglazult rácsot és már kinn is voltam. A sétányon a délutáni időben nagyobbára csak nevelők járkáltak apró gyerekekkel. Éppen nekem való társaság. Tudod, mennyire szeretem a gyerekeket. Nem egészen önzetlenül, hanem azért, mert sokkal közelebb állnak a lelkünkhöz, mint a nagy emberek. Komolyabban is vesszük őket.

Egy sárgahajú kislány vonta magára a figyelmemet. A földön ült és ordított, amikor a kisasszonya fel akarta emelni.

— Kelj fel hamar, — mondta a kisasszony, — mert a csunya kutya megesz.

— Kisasszony csunya. Kiskutya szép — felelte a kislány és felém nyújtotta a kezét.

Kapott tőlem a kezére egy puszit, mire a másik kezét is odanyújtotta.

— Itt is puszd meg, ahova a kisasszony odaült, akkor nem sírok.

No lám, hogy komolyabban kell értékelni a gyerekeket, mint a nagyokat.

Bebizonyosodott ez a cukrászda terraszán is, ahol egy kicsit szétnéztem. Két csunya öregasszony kávézott az egyik asztalnál, amikor éppen odajött egy sovány fiatalember.

— Nem parancsolnak egy felvételt — mondta és már fel is állította a masináját. — Pompás fénykép-arcuk van a hölgyeknek, — bókolt, s a csunya öregasszonyok mosolyogva néztek egymásra.

— Hogy üljünk? — kérdezte az egyik.

— Csak egész lezseren — szölt a fényképész, aki ebben a pillanatban észrevett engem. — Hopp! — kiáltott fel — van egy pompás öletem. Ültessek a kutyust maguk közé a székre: gyönyörű zsánerkép lesz.

— De nem a mienk a kutyas.

— Nem tesz semmit...

— Hopp, kutyas, hopp, ide a a székre — hívogatott az egyik esunya néni.

— Gyere, kapsz habot — mondta a másik.

— Csak edd meg magad a habot, ami a tányérra lefolyt a kávédról — gondoltam, de azért felugrottam a székre. Minek rontsam el a kedvüket?

— Kifűnően sikerült — mondta a fényképész, amikor elkészült. Holnap hozom a képeket.

— Három buldog egy képen — szölt a másik asztalnál egy kisfiú a mamájának, de ezt csak én hallottam.

A fényképész szépen megsimogattott, azután elhívott magával. Megértettem, és mentem vele. Mindenütt azt mondta, hogy „hopp! van egy pompás öletem“ és lefotografált egy tűzolóval, aki a fejemre tette a kezét, egy kövér asszonnyal, aki az ölébe ültetett, egy fiatal mamával, aki beemelt a gyerekocsiba, végül egy sportruhás emberrel, aki előbb a sapkáját tette a fejemre. Ezt még hagytam, de amikor a hagós fapapáját akarta a számba dugni, elszaladtam.

— Megállj, büdös dög! — kiáltotta utánam a fényképész mérgesen. — Ez a hála?

Hát kuncsaftot szereztem neki és még megfenyegetett. Hát van hálátlanabb kutya az embernél?

Amint látod, kedves Violám, egészen jól töltöttem a délutánt, amelyen végre a magam kedve szerint nyaralhattam, de most nem aprózom el a dolgot tovább, hanem rátérek a legérdekesebb epizódra.

Már alkonyodott, amikor a világnak közelébe értem. A nagy hársfa alatt a padon egy magas, barna fiatalember ült. Megörültem neki, mert már többször találkoztam vele, amikor Ellával sétálgattam. Nem szemtelenül, de azért figyelmesen megnézett minket és amikor messzire elhaladtunk, többször utánunk fordult. Olyan szelíd, jó fiúnak látszott, olyan ábrándos kutyaszeme volt, hogy bizalommal

közeledtem hozzá és az ösztönöm — hiszen, tudod, Viola az emberektől, hogy nekünk ösztönünk van — nem csalt. A szürke nadrágján puli szagot éreztem. Ez kedves. Más alkalommal, amikor barna ruhában volt, farkaskutya szagot éreztem rajta. Egyszer lovagló ruhában volt és a ballábán agárszagot éreztem. Hiszen ez egy kitűnő ember! A mi barátunk.

De mit akarhat folyton a közlünkben? Mert nem csak a sétáink alatt járt mifelénk, hanem egyébkor is. Mikor Ellával reggel kiértünk a kapun, már megéreztem a földön, hogy erre járt, ha este felé kísértünk, már tudtam, hogy ő is erre sétált, sőt azt is megállapítottam, hogy melyik ruhájában. A szag után. Egyszer egy szép kis bokréját talált Ella mamája a szobában.

— Valaki bedobta a nyitott ablakon — mondta. — De vajjon ki?

— Milyen jó szaga van ennek a rózsának — szölt elpirulva Ella.

— Puli kutya szaga van — állapítottam meg én, s tudtam, hogy a barna fiatalember dobta be, még pedig a szürke ruhában.

Ezekután természetes, hogy őszinte örömmel közeledtem felé, amikor észrevettem a hársfa alatt a padon.

— Egyedül vagy kutyaska — mondta gyöngéden, s amikor körülszaglászott, a barna cipőjén valami soha nem szagolt, nagyszerű illatot éreztem. Mivel kenheti be ez a cipőjét? — gondoltam elragadtatásomban, de azután udvariasan arra figyeltem, amit mondott.

— Nesze csokoládé, — szölt és a számba tett egy szeletet.

— Nem akartam megsérteni, szépen elvettem, de nem ettem meg. Ki nem állhatom a csokoládét.

Mikor letettem a fűre a csokoládét, nem szidott össze. Az első ember, aki nem szidja a kutyát, amikor nem ízlik a kutyának az, ami neki ízlik.

— Vagy egy kis szalámi, — mondta azután és a földről felémelte a táskáját — talán maradt még a kirándulásról.

Zavarban voltam, mert a szalámit is unom már. Szerencsére nem talált a táskában, de amint keresgélt benne, kiejtett egy kis kerek faskatulyát. A skatulya messze gurult az úton. Utána. El is értem, s ebben a pillanatban majd elszedültem a gyönyörűségtől. — Olyan szaga volt, mint a barna cipőjének. Nem törődtem illemmel, nem törődtem semmivel, egy pillanat alatt felfaltam a tartalmát skatulyástól.

— Végre tudom, hogy te a cipőkenőcsöt szereted — szölt nevére, és én ennek nagyon örültem, mert láttam, hogy nem haragudott meg illetlenségemért.

Tetől-talpig kitűnő ez a fiú — állapítottam meg később, ami-

kor visszasurrantam a verandára. — Az asztal alatt még sokáig nyaltam a számat az első jó falat után, amit két hét óta ettem.

Másnap, amikor Ellával kísértünk, a platán-sorban szembe taláikoztunk vele. Láttam, hogy boldog ragyogással van tele a szeme és láttam, hogy Ella is szédelegve megy mellettem az örömtől. Kedvesek ezek, de milyen ostobák, hogy nem mondják el egymásnak az örömeiket. Az meg egyenesen butaság, hogy a barna fiatalember most nem szól hozzám, holott mi már bemutatkoztunk egymásnak. No majd mindjárt megtörténik a bemutatkozás köztetek is. Ördögi ötletem támadt, amiben — bevallom — része volt az önzésnek is. Mert mindenáron rokonságba akartam jutni ezzel a kitűnő úrral, aki ilyen jó kenőcsöket tart.

Az ötletemet nyomban végre is hajtottam. Odamentem a barátomhoz és óvatosan beleharaptam a nadrágjába. Beleharaptam és nem engedtem el.

— Zsuzsi, Zsuzsi, mit csinálsz! — kiáltotta rémülten Ella, aki most megfedkezett a Züzettről.

— Nem engeded el Zsuzsi!

Minden úgy történt azután, ahogyan vártam. A barna fiatalember mosolyogva jelentette ki, hogy nem baj, csak fogjam a nadrágját.

— De ilyet még soha sem csinált Zsuzsi — mentegőzött Ella. — Szájkosarat kell ráadni.

— A viláért sem — mondta a barátom. — Csak tréfa az egész hiszen mi már jó ismerősök vagyunk.

— Igazán? — csodálkozott Ella. — De mennyire — felelte a barátom, aki most bemutatkozott. — Végre, buták, most már ismeritek egymást, — gondoltam — s ehhez nekem kellett ezt a brutális számárságot végigjátszanom a barátommal, akit szeretek. De mindegy. Legyetek boldogok. Én megtettem a magamét.

Igy történt, drága Violám. Remélem meghatottan olvasod ezt a romantikát s büszkén gondolsz szerető féltestvéredre

Zsuzsira.

U. i. Még valamit meg kell írnom, hogy mulass Te is. Délután Ellával és a mamájával a bazársoron járkáltunk. Képzeld meg lepetésüket, amikor a fényképész kirakatában meglátták a legujabb képeket. A kétcsunya öregasszonyt, a tűzoltót, a fiatal mamát a gyerekocsival és a többieket, s minden fotográfián engem.

— Nini a Zsuzsi! De hogy került a Zsuzsi ezekre a képekre? Megáll az ember esze.

Régen nem röhögtem olyan jót, mint amikor ezt hallottam. Szerencsére, a kutyán nem látszik, amikor nevet.

A falusi családok válsága.

Lapunkban végigkísértük azt a sok érdekes és megszívlelendő kérdést felvető előadás-sorozatot, amelyet a Faluszövegség tartott a falu egészségéről. A legutóbbi záró napon megdöbbentő színeivel emelkedti ki az az előadás, amelyet *Gesztyei Nagy László* kamarai igazgató tartott a falusi családok élelénél válságáról. Megrázóan ecseteli azt az erkölcsi bajt, amely az arzánnal gyilkoló feleségek, a gyermekeiket elpusztító anyák, szüleit baltával meggyilkoló gyermekek rettenetes tetteiben került napfényre. A család a nemzet legkisebb molekulája és ennek válsága, pusztulása a nemzetet is végveszélybe dönteli. A családvédelmi körök mielőbbi megszervezése, el nem odázható feladat, melynek érdekében munkába kell állani az egész magyar társadalomnak, mert csak ezen a réven remélhetünk egy erkölcsi megújulást.

A testi hibában szenvedők és a falusi elmebeteg problémája is sok érdekes adatot vett fel. *Barla Szabó József* elnök mutatott rá arra a nagy veszélyre, amely a testi és szellemi fogyatékosok révén éri a társadalmat. *Horváth Boldizsár* egyetemi magánlátár, főorvos kimutatta, hogy Magyarországon minden tízezer emberből halvanhárom teslifogyatékos. A nyomorúságok okozó testi betegségek között gyakori az elhanyagolt angolkór. A csont- és izületi tuberku-

lozis gyakori jelentkezési formája a csipőizületi gyulladás. A falusi szülők rendszerint késve fordulnak orvoshoz, amikor már egyáltalán, vagy keveset lehet segíteni.

Zsakó István dr. az Angyalföldi Elmegyógyintézet igazgatója a falusi lelkibetegekről, a falu boldjáról értekezett. Hozzávetőleg tízenötezer olyan elmebeteg van a falvakon, amelyeknek eltarlása és gondozása részben a hozzátartozók terhére, részben a társadalom jóindulatától függ. — Határozati javaslatában kívánatosnak tartotta a gyengeelméjűek felkutatását, azok orvosi kezelésbe, vagy legalább orvosi gondozásba való vételét. Az életerős családok szaporodásának elősegítése és a beteg értéktelen egyedek szaporodásának megállítására volna kívánatos.

Az iskolán kívüli népművelésnek a családvédelem szempontjából való munkáját ismerelve, *Pataky Mária dr.* tanfelügyelő szükségesnek tartja, hogy mélyebben foglalkozzanak a falusi nők lelkületével s helyezték előtérbe a szociális feladatokat. *P. Szederkényi Anna* követelte a családvédelem intézményes és társadalmi megszervezését a falvakon és a tanyákon. Elszomorító eseteket sorolt fel, amelyek mindannak a nagy elhanyagoltságnak és a lelkisötletiségnek a következményei, melyben a falusi és tanyai családok, a magyar anyák élnek.

H u s v é t

Este van. Magányos elhagyatottságban állok a szigeten. Mögöttem a kis Duna-ág s a sötétlő hegyek. Előttem a nagy Duna hullámai. Környező falvak és városok csendjéből felém pislognak apró lámpafények. A néma esti csendben a hullámok csobbanását hallgatom s földbe gyökerezett lábba állok.

A falvak és városok égnek fehérlő domjaiban megkondulnak a feltámadást jelző harangok. Ünnepi hangjuk árad felém, felzognak az orgonák s nagyszombat délután: husvét elő estélyén száz és százezer ember ajkán csendül fel a szent ének: feltámadt Krisztus e szent napon.

Feltámadt és glóriás dicsfényt áraszt az emberiségre 1900 esztendő óta újra és újra megismételő szeretettel hirdeti az örök életet. Hirdeti harangzúgással, orgonák bugásán és

áhitatos tömegek szívdalán keresztül, hogy a bűnös emberiség megváltásának utolsó fejezete jálszódott le: feltámadt Krisztus e napon! S amint a feltámadási dicsfény földet az éggel kapcsol — megindul ezen az útvonalon a megváltott emberiség, hogy kövesse a Mester által kijelölt egyedül üdvözítő utat.

Magányos elhagyatottságomban állok a szigeten. A hullámok a körülöttem csapkodó éleli hullámmainak zenéjébe vegyül a husvét alleluja éneke harang és orgonazugása s én úgy érzem, hogy a nagypénleki sötlettségben magára maradt emberiség én vagyok. A körülöttem csapkodó, hullámzó élet néha magányos szigetre veti az embert. Nincs ember, aki csónakot ajánlana fel, nincs társ, aki élelbelendítő báloritást adna. Csak a hullámok csapkodnak. Csak sötét

komorságokkal festenek a hegyek körénk... és távol a falvak és városok fehérlő tornyai felől megkondulnak a husvét öröm: örök életre-támadás harangjai. Felzognak az orgonák és minden és mindenki érzi a nagy értéket: feltámadt Krisztus e napon s feltámadtunk mi is egy jobb és örök életre.

Az alleluja feltámadás, a megváltás ránk ragyok.

Sz. Csorba Tibor

H I R E K

Halálozás. Veres Ilonka Szentpéteri Pálné, igazgató tanító neje április hó 6-án Dunapatajon elhunyt. Utolsó tagja volt Veres Lajos volt gyomai ref. rektor-tanító családjának.

Katonai előléptetések. Vitéz Horihy Miklós kormányzó a világháboruban szerzett érdemek figyelembe vételével vitéz Madaras Gyula, Wagner József, vitéz Pajor Gyula és Hajdu Béla emléklapos főhadnagyokat emléklapos századosokká, vitéz Varga Kálmán és Ruszka Sándor emléklapos hadnagyokat pedig emléklapos főhadnagyokká léptette elő. Endrődön Baranyai István, Szabó József és Lesniczki József emléklapos főhadnagyokat emléklapos századosokká léptette elő.

A Gyomai Tűzoltó Egyesület rendes évi közgyűlését április hó 28-án délelőtt 11 órakor tartja a község háza nagytermében. Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. Zárszámadás. 3. Az 1935 évi költségvetés jóváhagyása. 4. Számvizsgáló bizottság kiigazítása. 5. Esetleges indítványok.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület április 26-án délelőtt 11 órakor rendes tavaszi közgyűlését tartja Békés csabán, az egyesület székházában.

Május 5-én ügyi kongresszus lesz Budapesten.

Öt nagykorúsi tűzoltót, közülük Dobos Gyula főparancsnokot is, az I. Ferenc József által alapított király-díszéremmel tüntettek ki 25 éves szolgálatukért.

A kolozsvári studiót Mátyás király szülőházában állítják fel.

Kugli-verseny.

Egyetértési Olvasó Egylet Husvét első napján d. u. kugli-versenyt tart 1 órai kezdettel. Díjak: **2 malac és 100 drb. levele cigarettá.**

A verseny este fél 8-ig tart.

A béke keresés álarcá alatt készül a háború.

Legutóbb a genfi arénában hangzottak el súlyos megállapítások az északi államok részéről, hogy Franciaország és Olaszország szövetségeseikkel nem a békét hanem a háborút szolgálják.

A háboru réme mindjobban vigyorog a hátunk mögött.

Vajjon ennek a háborus vércsaplásnak tenyerében nem fog-e a „gall-kakas“ utolsó kukorékolni, mielőtt nemzetközi mámorából csak egy percre is kijózanodhatna és belátná, a világháboru óta a francia önértésen mulat minden békés megegyezés lehetősége.

Micsoda eltévelyedés: Franciaország és a Szovjet egy huron!

Mikor látja már be a francia nép, hogy vezetői vesztébe viszik a nemzetet?

Pórúljárt női detektívek. A női detektívek kalandjairól és bukásáról rendkívül érdekes cikkel közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett érdekesítő folytatásos regényt, érdekesnél érdekesebb képes cikkeket, ismeretterjesztő és szórakoztató apróságokat és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képeslapban Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Négy szemközt a halállal. Az állatidomítás titkairól és veszedelméről nagyon érdekes illusztrált cikkel közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és pompás tartalommal jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, egy teljes kisregényt, egyfelvonásos szindarabot, nagyszerű színházi beszámolókat, pletykákat, gazdag filmrovalót és rengeteg érdekes apróságot talál az olvasó a Délibáb új számában. Egy szám ára 20 fillér.

A brüsszeli világkiállításon Stéberl gyulai hentesiparos is kiállít ország híres hentesárúiból.

Dinnye termesztéséről és exportjáról, az almafa permetezéséről, az Ananász reneiről, a badacsonyi borvidékről, a szőlő tavaszi munkáiról, a körtebimbók elfagyásáról, a gyűrűspille kártevőről, a Németország részére termesztendő almafajlákról, a méhek kezeléséről, a csibe neveléséről és még számos egyéb aktuális kérdéssről ír a „Magyar Gyümölcs“ képekkel gazdagon illusztrált legújabb száma, melyből egy alkalommal lapunkra hivatkozással ingyen mulatványszámot küld a kiadóhivatalt: Budapest, Andrássy út 8.

SINGER

varrógépek, alkatrészek,
tűk, olaj, cérna.

kizárólag
Lach és Vargánál.

Ausztria nagy érdeklődése a Szegedi Ipari Vásár iránt. A szegedi ipartestület május 25. junius 5. között rendezi meg a VII. Szegedi Ipari vásárt. A szegedi kézműiparosságnak ez elismeréssel találkozik s az idén már a külföld érdeklődését is felkeltette. Különösen Ausztriában kellett nagy figyelmet a vásár, ami különösen az Ausztriai Magyar Kereskedelmi Kamara érdeme. Ennek az érdeklődésnek jelentős eredménye az, hogy az Osztrák Iparos Szövetség, az Alsóausztriai Iparos Szövetség, valamint több osztrák gazdasági érdekesség vezetésével minleg 3 400 tagu látogató csoport fog a vásárra utazni. Az osztrákok a látogatást összekapcsolják Budapest megtekintésével. Az Alsóausztriai Iparos Szövetség speciális népművészeti és iparművészeti tárgyakkal részt vesz e vásáron. Ilyen irányú és ilyen nagy szabású közlekedés a két ország kézműiparossága között még nem volt.

Ipari továbbképző tanfolyamok rendezése. Mióta az állam nehéz pénzügyi helyzete az összes miniszteriumokat egészen kivételes lakarékossági rendszabályok élelbeléptetésére kényszerítette, a kereskedelemügyi miniszterium csak olyan ipari továbbképző tanfolyamok létesítését engedélyezte és olyan esetekben inlézkedett ipari vándor szakitanilók kiképzéséről, mikor az érdekeltek a szakitanfolyam megtartásának, illetve a vándor szakitanilók kirendelésének összes költségeit vállalták. Ez ügyben a szegedi kereskedelmi és iparkamara előterjesztéssel élt a kereskedelemügyi miniszterhez és rámutatott arra, hogy ilyenformán az ipari továbbképzés ügye teljesen el fog sorvadni, mert a nehéz gazdasági viszonyok mellett a kisiparosok nincsenek abban a helyzetben, hogy ezeket a költségeket vállalhassák. A kereskedelemügyi miniszter a kamara felterjesztésére adott válaszában kijelentette, hogy ezek a körülmények előtte is teljesen ismeretesek és törekedni fog arra, hogy költségvetésének keretein belül a kimondottan kisipari szakitanfolyamok és vándor szakitanilók számára bizonyos összeget tudjon folyósítani.

Ausztria az ősszel 5 százalékkal növelte előző évi búzavetését. Három év alatt 20 százalékkal növelte Ausztria búzavetését.

Internátusba felvétel. A hmvásárhelyi Ref. Gimn. Fiuinternátus Igazgatóságához a kellően felszerelt felvételi kérvények július 31-ig nyújthatók be. Az internátus a gimn. épülettel egy telken fekszik, fűtés, fűs udvarkarttal. A felügyeletet és korrepetálást a bentlakó felügyelő és két bentlakó tanár látja el. A teljes díj: lakás fűtés, villágítás, mosás, kisebb gyógyellátás, korrepetálás, napi négyzeri izletes és bőséges ellátással együtt havi 45 P. Jó előmenetelű szegény tanulók kedvezményben részesülhetnek. Kívánatra részletes tájékoztatót küld a Gimn. Igazgatósága.

A gyümölcsfák virágzásáról és megtermékenyüléséről ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteli a gyümölcsös tavaszi és nyári permelzését, a permelzőgépek karbantartását, a gyümölcsvirágpusztító bundásbogár irtását, a kerli olcsó faépitmények házi készítését, a kajszinbarackta alakra nevelését és termőre mészését, a lóleű elleni védekezést, a szőlő ezévi speciális mészésmódját, ez idei cserebogárinvázio elleni védekezést, a zöldségeskert és virágoskert aktuális teendőit stb. A dűsan illusztrált színes gyümölcsképek közreadó két szaklapból egy alkalommal e lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapesti, Földmívelésügyi Miniszterium) díjlanul küld mutatványszámot.

SPORT

II. o. bajnokság állása IV. 20-án:

1. Textil	15	15	—	—	53	6	30
2. MTK	13	10	1	2	33	10	21
3. Kinizsi	14	9	1	4	21	28	19
4. MTörek.	15	9	—	6	30	24	18
5. GySC	14	7	4	3	21	19	18
6. GyTK	16	8	2	6	32	32	18
7. OFC	15	8	1	6	31	24	17
8. M.MÁV	16	8	1	7	28	35	17
9. KTE	15	4	2	8	11	44	10
10. BISE	14	3	1	10	11	28	7
11. Bocskai	15	4	1	10	14	22	3

Április 21-i program:

Gyomán: GySC—KTE.

Medgyesegyházán: Kinizsi—GyTK.

Orosházán: OFC—Textil.

Mult vasárnapi eredmények:

Kinizsi—Törekvés 4:1 (3:0)

Bocskai—M.MÁV 3:1 (1:0)

OFC—LTE 1:0 (0:0)

Bíróküldés. GySC—KTE meccset **Rátfai**, Kinizsi—GyTK meccset pedig **Leipnieker** szöv. bírák fogják levezetni.

GySC—GyTK 1:1 (0:0)

bajnoki, bíró: Kiss.

Mult vasárnap zajlott le a gyomai futball derby, mely a mutaioti játék és az erőviszonyoknak megfelelően, döntetlenül végződött.

Az első félidőben a GySC határozott fölényben volt, úgy hogy a GyTK állandóan védekezőjátékokat volt kénytelen folytatni. Hogy mégis gólnélkül telt el a félidő, annak oka részben a baloldali gólképtelenség, másrészt pedig az volt, hogy Kiss Sándort a leggólképesebb csatár Weigerth centerhalf állandóan szemmel tartotta s emiatt akciót nem kezdeményezhetett. Viszont a halvesor és a védelem feladata magaslatán állva könnyen verte vissza a GyTK szörványos támadásait. A második félidő elején is tartott még ez az iram, majd lassanként feljött a GyTK csalársora és a GySC-t teljesen kapujához szegezve, egymás után indította veszélyesebbnél-veszélyesebb akcióit. Különösen a Pestről erre az alkalomra hazahozott Bartik II. és Bartik I. játszott nagy kedvvel. A védelemben Hatvaniban kiűnő helyezkedési és rugó—technikáit rendelkező bekket fedeztünk fel, viszont Kurtz csak szokott durvaságaival vonta magára a figyelmet.

GySC: Kiss Zs. — Fekete, Pulgor—Jenci, Németh, Fried—Sebők, Cs. Nagy, Kiss, Szalay, Nagy.

GyTK: Izsó—Kurtz, Hatvani—Csikós, Weigerth, Vatai—Lakatos, Alt. Bartik II. Bartik I. Bartha.

GySC válaszl kaput, érhetetlenül nappal szemben és mindjárt erős ortrom alá veszi a GyTK kaput. Cs Nagy, majd Sebők lő fölé, GyTK védekezése rendezkedik be. Bartik I. negyedik halfot játszik. 15 p. Sebők remek beadása izgatja a kedélyeket. Cs. Nagy kápráztaio technikáját csillogtatva szebbnél—szebb passzokkal játsza tisztára Szalai, aki teljesen formán kívül játszik és semmi sem sikerül neki 24 p. Bartha—Bartik II. szép szökletésével lefut, lövésszerű beadását Kiss vetődve védi. 27 p. Csikós passzával Lakatos elhuz Fried mellett, de Fekete laccsra szereli. 28 és 29 percen két eredménytelen korner a GySC ellen, majd veszélyes Bartik I.—Bartha kombináció a vonalon kívül kerül. Nagyon erős az iram, GySC kissé le-

Kaliforniai pajzstetűtől mentes

Gyümölcsfát

Magastörzsű és bokorrózsát

Diszfát

Diszcserjét

Évelő virágot

Gyökerez szőlőveszöt stb.

bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

UNGHVÁRY JÓZSEF

faiskolája

CEGLÉD

Budapesti iroda

VI. kerület Andrassy-ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

fékez s a legszebb akciók akadnak el Szalai lassuságán. 58 p. A kiszökő Kissi Kurtz bukaltja, Kiss szabadrugása kihatálatlan kornert eredményez. Félidő végéig GySC eredménytelen. Bartik II. — Vatai—Bartha akció nagyon veszélyes utána is frontban marad a GyTK, de a sziklaszilárd védelemmel nem boldogul. 15 p. hozza a GySC gólját. Nagy jól ivelt kornerét Izsó saját kapujába üti (1:0). GyTK erős támadásokkal válaszol, GySC összekötői hátramennek segíteni. Bartha kornerre, majd Bartik I. bombája erős munkát ad Kissnek. Közben Pulgor feleslegesen kornert vét. GySC mindjobban beszorul, GyTK pedig ellenáthatatlan rohamokkal küzd a kiegyenlítésért, míg végre Fekete felszabadul. Labdájával Nagy lefut. Szalaihoz ad, akit Kurtz jó lövőhelyzetben felbukalt, majd a földön fekvő játékosba sarokkal újból belesug. A bíró mindezt nem hajladó észrevenni. Újból GyTK keresedik felül 40 p. Bartik I. közletről sarokra emel, Kiss nagy bravurral lehuzza, majd újabb lövését remekül kiboxolja. A gól a levegőben lóg, óriási a GyTK nyomása. Szabadrugás a GySC 16-osáról. Pulgor ismét kornerre ment Végre Bartik II. Az erősen ofszeidgyanus helyzetben álló Bartik I.-hez passzol, aki az ölösről éles lapos lövéssel kiegyenlít s a közönség fűsikeltő ovációja mellett megmenti az egyik pontot. Az utolsó percek, öldöklő az iram, de az eredmény már nem változik. GyTK lelkesen küzdött az utolsó percig, GySC-ben Sebők, Cs. Nagy, a halvesor és a közvetlen védelem feladata magaslatán állott, Szalai azonban csalódást keltett.

SAKK HIREK

Befejeződött a GyTK és GySC közös rendezésében „Gyoma község bajnoka” című első ízben megrendezett sakkverseny. Ez a verseny, ha vesztett is érdekességéből és színvonalából azzal, hogy községünk néhány ismert nevű sakkozója nem indult, célját elérte. Elérte, mert a versenynek nem egyedül a legjobb megtalálása volt a célja vagy lett volna a célja, hanem a sakk népszerűsítése.

Mint minden verseny, úgy ez is bővelkedett meglepetésekben. Kiestek viszonylagos nagy nevek, bekerültek a döntőbe ismeretlen ifjak. Öröndetes meglepetése a versenynek a fiatalok előretörése és azok nagy jálékvedve. Bizonyosága ennek az, hogy a kilences döntőben öt olyan ifju nevét látjuk, akikről eddig mint sakkozókról nem igen hallottunk.

A versenyről az alábbiakban számolunk be.

Összesen 30 versenyző indult, akik közül 18-an jutottak a középdöntőbe. Név szerint: I. csoport: Bácskai J. Benke M. Diószegi Gyula, Duffkon I., Nagy B. és Kruchió M., II. csoport: dr. Biró J. Jenei B. Kovács L. Krämmer Gy. v. Nagy Szabó B. és Weil S. III. csoport: Barlik A. Beinschróth G. Csapó G. Ilyés I. Schröder F. és Szilágyi I.

Minden csoport 3 elsője került a döntőbe, melynek eredményét ill. közöljük.

1. Kruchió Mihály	6 1/2
2. Szilágyi István	5 1/2
3. Krämmer György	5
4. Bácskai József	5
5. Dr. Biró János	4 1/2
6. Weil Sándor	4
7. Barlik András	2 1/2
8. Schröder Ferenc	2
9. Duffkon István	1

GyTK—GySC sakk csapat mérkőzés. A két helyi sport egyesület nemcsak a futball pálya zöld gyepén, hanem a 64 kockás mezőn is összeméri erejét folyó évi április hó 25-én délután 6 órakor. A 11 főből álló csapatok mérkőzése most bizony nem az érdeklődők száza, hanem a lelkes sakkbarátok kicsiny serege előtt folyik le. De minden biznnyal épp oly lelkesedéssel küzdenek a csapatok tagjai egyesületük színeinek dicsőségéért, mint a zöld gyepen a futballisták. Hogy melyik csapat győz, azt épp oly nehéz megjósolni, mint a futballpályán. Talán a GySC csapata jobbnak látszik, de ez még nem jelenti a biztos győzelmet. Hogy a GyTK csapatában kik játszanak, még nem tudjuk. A

GySC csapata bizonyos, hogy a következőkből kerül ki: Beinschróth G. Duffkon I. Ilyés I. Jenei B. Kiss S. Kovács L. Kruchió M. Matlak M. Máczy Á. Nagy B. Németh J. Németh G. Pulugor L. Szerető E. és Szilágyi I. — A csapatmérkőzés után fél 9 órakor sakkvacsora lesz, melyen az egyéni verseny döntőjének részve-

vői megkapták díjait. — Úgy a GyTK—GySC sakkcsapatmérkőzés, mint a sakkvacsora az „Uri Kaszinóban” lesz, melyre örömmel hívja és szívesen látja az érdeklődőket mindkét egyesület. — A csapatmérkőzésre belépődíj nincsen. A vacsorán egy leteríték ára 80 fillér. Jelenkezni lehet a vendéglősnél. K.

PUBLIKÁCIÓ

Takarmány árpa kapható Wagner Márton Fiai faterkedésében.

Férfi és fiu kalapok, sportsapkák, mindenféle fiu sapkák a legolcsóbb áron kaphatók, kalap alakítást, festést szakszerűen olcsón vállalok ifj. **Alt Vince** kalapos Endrőd Ipartestülettel szemben.

Husvételra Női férfi és gyermek cipők legelőnyösebb beszerzési forrása **Mészáros Lajos** cipőüzletében Horthy Miklós u 2.

Kossuth Lajos utca 22 sz. ház és egy drb. Torzsás föld eladó, értekezni lehet Kossuth Lajos-utca 55 sz. alatt.

Lucerna-széna őrlését minden nap végzi Iványi Aladár és István matakerti malma, ugyancsak csöves tengeri őrlést is.

Lakodalomra, disznótorra Kerek Károlytól vegyen kitűnő minőségű, zamatos új bort 48 fillérért.

Ócska kalapból ujat! Csináltassa meg minél előbb használt kalapját tisztítás festés újra formázás valamint szalagozás által valóságos új kalapja lesz, amit igen olcsó árban készítek. Új kalapok jó minőségben már három pengőtől kezdve kaphatók Góth József kalapüzletében. Grf. Tisza István u. 51.

Kató Ferencnek vetni való szudárfűmagja. Árpája, leveles takarmány, csutkája, árpa szalmája és szénája mázsa, vagy csomó számrá is van eladó. Tehénjárású és sertésjárású vannak nyári használatra kiadók. Kossuth Lajos utca 15 szám.

8 ballai járás nyári használatra kiadó. Érdeklődni lehet a Wagner faterkedésben.

Akiknél a Hartenstein cégtől, vagy a Wagner cégtől még vashordók vannak, 8 napon belül szolgáltatásuk be a Wagner fatelepen, hogy a kellemetlenségektől mentesüljenek. Be kell szolgáltatni azokat a Hazai Közalaj részvénytársaság hordóit is, amelyeket esetleg más cégtől kaptak. Kellő időben történt bejelentés esetén a beszállításra Wagnerék haladékokat adnak.

Egy hálószoba butor eladó, ugyanott egy nagy réz üst is és üstház. Welényi ut 4 szám alatt.

Gábor Gyula hentesnek 13 darab 3 hónapos malacca, 1 konyhaszekrény és egy gyermekágy van eladó.

Tengerimorzsoló kölcsön kapható Gecsei Lászlónál Gyomán, Zrínyi-utca 59 alatt.

Horthy Miklós ut 63. számú ház azonnali beköltözéssel eladó, ért. u. ott.

Lukács György ács és kőműves elvállal minden e szakmába vágó munkát, ujat és ócskát átrenovál. Kérem a közönség szives pártfogását. Gárdonyi Géza utca II. ker. 2 sz.

Fajtiszta törzskönyvezett Jorkshire malacok eladók Szabó Gyulánál, Endrődön. Szent Imre ut 1 sz.

Két fattyasi tehénjárás és öt sertésjárás nyári használatra kiadó. Szilágyi Antal szabó mesternél.

Szabó A. Lajos tanyájában 1 boglya gypszena és leveles csutka van eladó.

**NEM OLCSÓBB MÁR
A BOROM
mint a szódavíz,
DE NEM IS SZÓDAVIZI
26 fillér**

egy liter **kadarka** vagy fehér fejlett ujbór Soltvadkert állomásra kiszállítva s feladva. Vasúti fuvar kb. 4 fillér literenként. Csakis 50 literen felüli rendelést fogadok el. Hordót díjmentesen adok a szállítás tartamára kölcsön; hordóm 30 napon belül bérmentve küldendő vissza. Szétküldés utánvétellel. Egy pengő levélbélyeg ellenében küldök mintát a borból mintásdobozban, bérmentve.

Boraim kellemes édeskés italuak, tiszta, tökéletes zamatuak és nem savanyuak.

Cím: **Székely Ferenc**

Soltvadkert, Pestmegye.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a
**Holler szállodát és
vendéglőt**
átvettem.

Kérem a t. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

SCHVARCZ KÁROLY

vendéglős

Naponta frissen csapolt sör kapható.

MOZI

KORONA HANGOS MOZGÓ
ENDRÖD

1935 április 21-én Húsvét vasárnapján
és 22-én hétfőn

Greta Garbo világfilmje

KRISZTINA KIRÁLYNŐ

Hangos dráma.

Főszerepben: Greta Garbo, John Gilbert,
Jan Keith, Elisabeth Young.

A romantikus film az ifju Krisztina királynő életének meghatározó történetét tárja elénk szívbemarkoló tragédiával. Greta Garbo filmszínésze és John Gilbert minden mozzanata izgalmas gyönyörűséget okoz. A legnagyobb világsiker aratott hangosfilm.

Egy kis zenebona

Vigjáték.

Hangos Magyar Világhíradó.

Ingatlanforgalom

Viznyai Józsefné Fekete Róza gyogyai lakos vett 1 h. 525 n-öl félhalmi szántót Joó László (nős I. Kocsis Juliánával) gyomai lakostól 800 P.-ért.

Tóth János és neje Kéri Erzsébet budapesti lakosok vettek 3 h. 870 n-öl tanyai szántót Cs. Szabó Albert gyomai lakostól 2500 P.-ért.

Dinya Elek gyomai lakos vett 1 h. 351 n-öl kölesfenéki szántót Csath Jánosné Nagy A. Eszter és társától 450 P.-ért.

Nyiri Sándor és neje Horváth Mária vettek 1374 n-öl zöldlapi szántót Vékony Lajostól 500 P.-ért.

Lakatos Istvánné Lakatos Lujza vett egy beltelkes lakóházat 3/4-ed részét Szilágyi Mihályné Fésüs Teréz és társától 712 P. 50 fill.

Kovács Imre és neje Nagy M. Róza vettek 203 n-öl, 210 n-öl és 1 h. 234 n-öl csergettyülapi szántókat Kovács Mihályné Nagy M. Rózától 600 P.-ért.

Czeglédi Lajos (nős Bocskai Máriaival) vett egy németzugi házat Kertész Károly (nős Putnoki Juliával) -tól 480 P.-ért.

Molnár Antal és neje Izsó Róza vettek 902 n-öl és 1 hold 912 n-öl ingatlanoknak a fele részét Szerető István (nős volt Dutkon Kláraival) gyomai lakostól 630 P.-ért.

id. Kéri Gábor és neje Izsó Etelka vettek 4 h. 1389 n-öl tanyai szántónak fele részét Szerető Istvántól 1400 P.-ért.

Legolcsóbban és legeredményesebben az ujság publikál!

MINDENNEMŰ

nyomtatványt
bizalommal
rendeljen
a

HUNGÁRIA
könyvnyomdában
Gyomán

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hungária könyvnyomdavállalat, Gyoma
Felelős üzemvezető: Tékét Sándor.